

Dato: 31. mai 2006

Byrådsak 1299/06

Byrådet

Høringsuttalelse - forslag til endringer i beskatningen av utenriks sjøfart

SVHY SARK-03-200601512-17

Hva saken gjelder:

Rederiskatteutvalget avleverte sin utredning om forslag til endringer i beskatning av utenriks sjøfart 7. mars 2006. Utredningen er nå på høring.

I utvalgets mandat heter det blant annet at det skal vurdere den samlede beskatningen av rederinæringen, og at de norske rammebetingelsene for rederivirksomhet skal vurderes. Utvalget er delt i sin konklusjon. Flertallet legger til grunn at hensynet til norsk verdiskaping tilsier at de politisk bestemte rammevilkårene i utgangspunktet må være like for alle næringer. Mindretallet mener at teoretisk-økonomiske modeller er viktige som rettesnorer for innretningen av næringspolitikken, men at det kan være grunn til å utvise varsomhet med å trekke for bastante generelle politikkanbefalinger ut fra ulike forskningsteorier. Dette gjelder særlig når de samfunnsøkonomiske konsekvensene er usikre, samtidig som de anbefalte tiltakene kan vise seg vanskelig å reversere senere. Mindretallet mener dessuten at det ikke er sannsynliggjort samfunnsøkonomiske gevinster ved en omlegging til ordinær beskatning av skipsfart. Etter mindretallets oppfatning er det grunn til å tro at omfanget av rederivirksomhet vil bli betydelig redusert ved en omlegging til ordinær beskatning. Dette kan medføre omstillingskostnader og reduserte skatteinntekter i Norge.

Utvalget drøfter også effekten av næringsklynger. Mens enkelte studier taler for at det eksisterer klyngeeffekter i rederivirksomhet, er det andre studier som hevder at det ikke kan påvises slike effekter. Mindretallet viser til at det uansett tilstedeværelsen av eventuelle klyngeeffekter, eksisterer kryssløpssammenhenger der rederiene har et aktivt kundeforhold til maritime tjeneste- og utstørsprodusenter, og at rederiene som krevende kunder også gir verdifulle bidrag til utvikling av nye produkter.

Utvalgets flertall konkluderer med at rederiskatteordningen, tilskuddsordningene for sysselsetting av sjøfolk og sjømannsfradraget bør avvikles. Mindretallet viser til at utvalget i henhold til mandatet ”må ta utgangspunkt i Skipsfartsmeldingen og en helhetlig vurdering av skattepolitikken og næringspolitikken, herunder at kapital og arbeidskraft i Norge bør kanaliseres dit de kaster mest av seg”. Disse medlemmene viser til at det var bred enighet om hovedmålsettingene i skipsfartsmeldingen da den ble behandlet i Stortinget våren 2004, og har lagt disse målsettingene til grunn.

Skipsfartsmeldingen (St.meld. nr. 31 (2003–2004)), og Soria Moria-erklæringen ga signaler om stabilitet og langsiktige, forutsigbare rammevilkår for næringen. I Bergen, Norges største skipsfartsby (515 skip i registrene NIS og NOR), var dette gode signaler. Næringen har vært gjenstand for stadig skiftende rammevilkår.

Bergen er driftsbyen fremfor noen, og internasjonalt ledende rederier har sine hovedkontor og driftsavdelinger her. Byen er også senter for en stor maritim klynge med ledende skipskonsulentselskaper, skipsverft og skipsutstyrsleverandører. Viktige elementer i denne klyngen er dessuten byens høykompetansemiljø på bank-, forsikrings- og advokattjenester, samt NHH; landets fremste utdannings- og forskningsinstitusjon innen nasjonal og internasjonal skipsfart. I tillegg har byen et sterkt drillingmiljø.

Det er samarbeidet innen den maritime klyngen som har medvirket til skipsfartens sterke posisjon i Bergen. I en undersøkelse fra Bergen Næringsråd i 2004 viste 10 % av medlemsbedriftene til at 50 % av omsetningen var knyttet til samhandel med rederiene, mens 66 % av medlemmene hadde inntil 10 % av sin omsetning fra rederiene. Den maritime klynge er derfor trolig byens sterkeste og viktigste næringsklynge, og rederiene er en vesentlig del av denne. Det er derfor vanskelig å forstå Rederiskatteutvalgets oppfatning om at det ikke finnes en maritim klyngeeffekt. Det bør også understrekes at skipsfarten har bidratt med erfaring og kunnskap som har gitt kompetanse i andre deler av næringslivet, ikke minst i oljeindustrien.

Vedtakskompetanse:

Det vises til B.sak 17/03, angående behandling av høringssaker mellom byrådsiden og bystyresiden.

Byrådsleder innstiller til byrådet å fatte følgende vedtak:

1. Skipsfartsmeldingen og Soria Moria-erklæringen ga signaler om stabilitet og langsiktige, forutsigbare rammevilkår for den maritime næringen. Byrådet i Bergen mener at Rederiskatteutvalgets flertall skaper uro om rammevilkårene, stabiliteten og fremtiden for norsk skipsfart.
2. Byrådet slutter seg til mindretallet i utvalget som ønsker å gi norsk skipsfart like rammevilkår som i EU.
3. Melding om vedtak oversendes Bystyrets kontor.

Henning Warloe
byrådsleder

Trykte vedlegg: NOU 2006:4 Rederiskatteutvalget, Kapittel 1
Høringsbrev av 15.03.06 fra Finansdepartementet